

Η παραβολή του πλουσίου και του φτωχού Λαζάρου

Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς

Οι άνθρωποι αγωνίζονται για τα υπάρχοντά τους εδώ στη γη. Οι εξαντλητικοί και ανώφελοι διαπληκτισμοί τους δεν έχουν τέλος. Αχ, άνθρωποι! Πού ανήκετε; Είστε κοπάδι που μάχεστε για ένα βοσκοτόπι. Ο ιδιοκτήτης τόσο του κοπαδιού όσο και του λιβαδιού στέκεται και κοιτάζει με έκπληξη το κοπάδι του να διαπληκτίζεται για τη βοσκή του, όταν τόσο το κοπάδι όσο και η βοσκή ανήκουν σ' εκείνον. Οι άνθρωποι θυμούνται πολλά πράγματα. Ένα μόνο πράγμα δε θυμούνται ποτέ, όσο συχνά και να τ' ακούνε: πως έρχονται γυμνοί σ' αυτόν τον κόσμο, χωρίς να κουβαλάνε τίποτα μαζί τους, και γυμνοί ξαναφεύγουν. Οι άνθρωποι μοιράζουν τη γη αυτή, αν και ποτέ σχεδόν δεν καταφέρνουν να το κάνουν σωστά. Προστατεύουν τα όρια της γης τους με τη ζωή τους. Και παρ' όλα αυτά, τα σύνορα

μετακινούνται. Το πιο φτηνό πράγμα συνήθως καταλήγει πολύ ακριβότερο. Οι άνθρωποι δε διαφωνούν σ' αυτό, αλλά δίνουν στο τρομερό κόστος τα επίθετα «δικαιοσύνη» ή «πατριωτισμός» ή κάποιο άλλο βολικό όνομα. Το μόνο που δε λένε ποτέ, είναι πως συνιστά παραφροσύνη να πεθαίνουν πρόβατα για μια αγκαλιά χόρτα, όταν τα χόρτα είναι εκεί για να στηρίξουν τη ζωή, όχι για άλλο λόγο. Το ζήτημα της ιδιοκτησίας, σε τελευταία ανάλυση, είναι ζήτημα χόρτου. Όλα όσα τρώνε και ντύνονται οι άνθρωποι είναι χορτάρι ή κάτι πιο νεκρό από το χορτάρι. Στο πρώτο κεφάλαιο της Αγίας Γραφής αναφέρεται πώς ο θεός έδωσε στους ανθρώπους και στα ζώα φυτά και χόρτα για τροφή (Γέν. α' 29-30). Αν ρωτήσεις τους ανθρώπους να σου πούνε: «τι αξίζει περισσότερο, το χορτάρι ή οι άνθρωποι;», θ' ακούσεις μόνο μια απάντηση: οι άνθρωποι. Με τις πράξεις τους όμως οι άνθρωποι δείχνουν πως λογαριάζουν πιο πολύτιμο το χορτάρι από τον άνθρωπο και γι' αυτό θυσιάζουν και τη δική τους ζωή και των άλλων για το ευτελές χόρτο. Αν το πρόβλημα της ιδιοκτησίας είναι πρόβλημα του χορταριού, τότε αυτό είναι το μεγαλύτερο εμπόδιο, ο «λίθος προσκόμματος» της ζωής του ανθρώπου στη γη. Μόνο εκείνοι που έχουν αποκτήσει το πνεύμα του θεού δεν σκαλώνουν στο εμπόδιο αυτό, αλλά το παρακάμπτουν ειρηνικά κι αφήνουν σε άλλους την περιουσία τους. Για όλους τους άλλους το εμπόδιο αυτό είναι αιτία φιλονικίας, αντεγκλήσεων, ατέρμονου μόχθου και ιδρώτα· το πρόβλημα και το περιεχόμενο όλης της ζωής τους και τελικά της μνήμης τους. Πού είναι ο πλούτος του Κροίσου; Πού είναι τα συμπόσια του Λούκουλλου; Πού η αυτοκρατορία του Καίσαρα; Πού η δύναμη του Ναπολέοντα; Απ' όλους τους έμειναν κάποια ίχνη, με τη μια ή την άλλη μορφή, που όμως δεν είναι ικανά ν' απαντήσουν στο ερώτημα: Πού είναι τώρα ο πλούσιος Κροίσος; Πού ο κοιλιόδουλος Λούκουλλος; Πού οι φιλοκυρίαρχοι Καίσαρες; Πού ο παντοδύναμος Ναπολέων; Αξίζει πολύ περισσότερο να μάθουμε πού βρίσκονται οι άνθρωποι, όχι πού βρίσκονται οι κτήσεις κι η περιουσία τους. Αυτό όμως δεν μπορούμε να το μάθουμε, προτού ανακαλύψουμε πού ανήκουν οι άνθρωποι. Σε ποιον λοιπόν ανήκουν οι άνθρωποι; Αυτός που θα βρει την απάντηση στο ερώτημα αυτό, θα βρει εύκολα απάντηση και στο πρόβλημα της ιδιοκτησίας του ανθρώπου, όπως οι

εργαζόμενοι στο δρόμο που πρώτα μετακινούν τα βράχια κι έπειτα μπορούν να τακτοποιήσουν τ' αμμοχάλικα και άλλα υλικά. Όταν οι άνθρωποι βρουν την απάντηση στο ερώτημα αυτό μακριά από τον Κύριο Ιησού Χριστό, όπως έκαναν χιλιάδες χρόνια ως τώρα, θα πρέπει να το έκαναν ακολουθώντας τον ένα από τους δύο δρόμους: Πρώτο, πως ο άνθρωπος κατέχεται από κακές και πονηρές πνευματικές δυνάμεις, που κρύβονται πίσω από τη φύση και τα παράγωγά της. Ή, δεύτερο, πως ο άνθρωπος ανήκει στη φύση που τον δημιούργησε, τον συντηρεί για κάποιο διάστημα, όπως ένα έπιπλο ανάμεσα σε πολλά άλλα, και τελικά τον αποκόπτει και τον θανατώνει. Όλοι οι σοφοί από τη δημιουργία του κόσμου δε δανείστηκαν ούτε ένα ψήγμα αντίληψης από το Χριστό. Έχουν μόνο τις δυο αυτές απαντήσεις στο ερώτημα: σε ποιον ή σε τι ανήκει ο άνθρωπος; Η απάντηση του Χριστού στο ερώτημα αυτό ξεκαθαρίζει πως ο άνθρωπος ανήκει στον Πανεύσπλαχνο θεό. Ο άνθρωπος δεν είναι «κτίμα», όπως τα πράγματα που ανήκουν σε κάποιον. Ανήκει στο θεό ως ελεύθερη και λογική ύπαρξη, ως υιός του θεού. Η απάντηση αυτή δε δόθηκε από κάποιον φιλόσοφο. Αν ήταν έτσι τα πράγματα δε θα τον πιστεύαμε. Αυτή είναι η απάντηση του παντεπόπτου θεού, που επισκέφτηκε τους ανθρώπους από το τριαδικό σύστημα ύπαρξης και ζωής, απ' όπου πηγάζει η ζωή. Πιστεύουμε επομένως πως η απάντηση αυτή είναι η σωστή και την κρατάμε ως σωστική αλήθεια. Αυτή στην πραγματικότητα δεν μπορεί να κληθεί απλά «απάντηση», αλλά μαρτυρία του πάνσοφου θεού. Με τη μαρτυρία αυτή παίρνουμε την απάντηση στο πρόβλημα για τα υπάρχοντα του ανθρώπου, σ' όλες τις ερωτήσεις για την ιδιοκτησία, τα οικονομικά και τις πολιτικές πάνω στη γη. Ο άνθρωπος ανήκει στο θεό. Η φύση επίσης ανήκει στο θεό. Αυτό σημαίνει πως όλα όσα ο άνθρωπος ονομάζει υπάρχοντά του, στην πραγματικότητα είναι του θεού. Ο θεός τα δανείζει στον άνθρωπο. Ο θεός δάνεισε τα υπάρχοντα αυτά στους ανθρώπους άνισα. Γιατί αυτό; Επειδή οι άνθρωποι είναι ελεύθερες και λογικές υπάρξεις. Ο θεός δε μοιράζει άνισα τα πράγματα σε νεκρούς ή σε μισοπεθαμένες υπάρξεις που δεν έχουν αντίληψη, που δε λειτουργεί ο νους τους. Έκανε όμως τη μοιρασιά στις λογικές κι ελεύθερες υπάρξεις άνισα, για να φανεί καθαρά η αντίληψη κι η ελευθερία τους· για να συνειδητοποιήσουν οι

άνθρωποι την αλληλεξάρτησή τους και με τη σωστή και λογική χρήση των αγαθών που τους δάνεισε ο θεός, να εργαστούν τόσο για τη δική τους σωτηρία, όσο και για τη σωτηρία των αδελφών τους. Έτσι αυτά που τους δάνεισε ο θεός και που οι άνθρωποι ονομάζουν λαθεμένα περιουσία τους, πρέπει να γίνουν μέσα για τη σωτηρία των ανθρώπων.

***

Το σημερινό ευαγγέλιο μας μιλάει για έναν πλούσιο άνθρωπο που δεν έβλεπε μ' αυτόν τον τρόπο τα υπάρχοντά του, αλλά μ' έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο. Γι' αυτό το λόγο όμως βασανίστηκε τόσο πολύ, που η καρδιά μας παγώνει στο άκουσμα των βασάνων του και οι τρίχες του κεφαλιού μας σηκώνονται όρθιες και μόνο από την περιγραφή τους. Είπε ο Κύριος: «*Άνθρωπός τις δε ην πλούσιος, και ενεδιδύσκετο πορφύραν και βύσσον ευφραινόμενος καθ' ημέραν λαμπρώς. πτωχός δέ τις ην ονόματι Λάζαρος, ος εβέβλητο προς τον πυλώνα αυτού ηλκωμένος και επιθυμών χορτασθήναι από των ψιχίων των πιπτόντων από της τραπέζης του πλουσίου· αλλά και οι κύνες ερχόμενοι απέλειχον τα έλκη αυτού*» (Λουκ. ιστ' 19-21). Αυτή είναι μια φοβερή εικόνα που περιγράφει την επίγεια ανισότητα. Σταθείτε όμως. Αργότερα θα δούμε μια φοβερή εικόνα της ουράνιας ανισότητας. Πόσο αντίθετη παράθεση! Από τη μια ο πλούσιος άνθρωπος, ντυμένος με πορφύραν και βύσσον, με κόκκινα, ποφυρά ενδύματα και με πολυτελή λινό χιτώνα. Από την άλλη ένας ζητιάνος, γεμάτος πληγές, έλκη. Από τη μια μεριά ο άνθρωπος που κάνει παρέα με άλλους σαν κι αυτόν, δηλαδή πλούσιους, καλοθρεμμένους, χαρούμενους κι ευτυχισμένους. Από την άλλη ένας άνθρωπος που μόνη παρέα του είχε τα σκυλιά. Από τη μια χλιδή, υγεία και γεμάτα στομάχια. Από την άλλη φτώχεια, αρρώστια και πείνα. Στη μια μεριά τα τραγούδια κι οι χοροί αντιλαλούσαν στο στερέωμα. Από την άλλη η σιωπηλή ελπίδα για ένα ψίχουλο ψωμί, μια άλαλη παρακολούθηση του ιδρώτα να τρέχει από το σώμα του, μια άδηλη αναμονή του θανάτου. Βουβός και άρρωστος. Το ευαγγέλιο δε μας λέει ότι ο Λάζαρος ζήτησε ποτέ βοήθεια, όπως κάνουν οι άλλοι ζητιάνοι. Αυτός γύρευε να κορέσει την πείνα του μόνο από τα ψίχουλα που

έπεφταν από το τραπέζι του πλούσιου, χωρίς ποτέ του να μιλήσει. Μιλούσε με κάποιους στην καρδιά του, μα ποτέ με τη γλώσσα του. Τι θα μπορούσε να πει με τη γλώσσα για τη φτώχεια του, αφού όλο το σώμα του ήταν τριγυρισμένο από σκυλιά; Κι αυτό μιλούσε από μόνο του κι ήταν πολύ πιο εύγλωττο από πολλά λόγια.

Ας προσέξουμε εδώ ένα πολύ σπουδαίο σημείο: Ο Κύριος δεν αναφέρει το όνομα του πλουσίου, μας δίνει όμως το όνομα του φτωχού, του ζητιάνου. Το όνομα του πλουσίου δεν αναφέρεται καθόλου στην παραβολή, μας είναι άγνωστο, ενώ ο Λάζαρος αναφέρεται και στη γη και στον ουρανό. Τι σημαίνει αυτό; Δεν είναι κάτι εντελώς αντίθετο από τη συνηθισμένη πρακτική των ανθρώπων, που θα ήταν ν' αναφερθεί το όνομα του πλουσίου και ν' αγνοηθεί το όνομα του φτωχού ή, ακόμα κι αν αυτό ήταν γνωστό, να μην αναφερθεί καθόλου για να μην ενοχλήσει; Οι φτωχοί βαδίζουν ή έρπουν ανάμεσα στους ανθρώπους σαν ανώνυμες σκιές που πετάγονται ξαφνικά σαν ζητιάνοι, ενώ τα ονόματα των πλουσίων αντηχούν ακόμα και μέσα στα βασιλικά παλάτια, τραγουδιούνται στα έπη, γράφονται στην ιστορία, αναφέρονται στα μέσα επικοινωνίας και χαράζονται σε μνημεία.

Αυτός ακριβώς είναι ο λόγος που ο Κύριος δεν αναφέρει το όνομα του πλουσίου: για να μην τιμήσει ιδιαίτερα κάποιον που οι άνθρωποι τιμούν πολύ· για να ξεκαθαρίσει πως η κρίση του Θεού διαφέρει και συνήθως είναι εντελώς αντίθετη από την κρίση των ανθρώπων για να δείξει πώς αμείβει ο ουρανός τους ανθρώπους. Παραλείποντας το όνομα του πλουσίου όμως, αποκάλυψε κι ένα ουράνιο μυστήριο. Το όνομα τέτοιου πλούσιου θα είναι άγνωστο στον ουρανό. Δε θ' αναφερθεί μαζί με τους αγγέλους και τους αγίους. Θα διαγραφεί από το Βιβλίο της Ζωής. Θα μπορούσε ο Κύριος να δώσει κάποιο όνομα στον πλούσιο, όπως έκανε και για το φτωχό. Αλλά δεν είχε καμία πρόθεση να το προφέρει με τ' άγια χείλη Του, για να μην τον αναζωογονήσει κατά κάποιο τρόπο, αφού είχε διαγραφεί από το Βιβλίο της Ζωής.

Οφείλουμε να παρατηρήσουμε πως ο Κύριος φρόντισε ιδιαίτερα να μην αναφέρει τα ονόματα του Ηρώδη, του Πιλάτου ή του Καϊάφα.

«Είπατε τη αλώπεκα ταύτη» (Λουκ. ιγ' 32), είπε για τον Ηρώδη, χωρίς να πει τ' όνομά του. Πολύ νωρίτερα ο Θεός είχε πει για τους αμαρτωλούς με τον Ψαλμωδό: «ουδ' ού μη μνησθώ των ονομάτων αυτών διά χειλέων μου» (Ψαλμ. ιε' 4). Για τους δικαίους όμως είπε ο Κύριος Ιησούς: «χαίρετε δε ότι τα ονόματα υμών εγράφη εν τοις ουρανοίς» (Λουκ. ι' 20). Τοποθετεί τη χαρά αυτή πάνω από κάθε άλλη χαρά, παραπάνω κι από τη χαρά που ένιωθαν οι απόστολοι όταν διαπίστωσαν πως τα πνεύματα υποτάσσονται σ' αυτούς.

Τι κακό έκανε ο άνθρωπος αυτός, ώστε ο Κύριος να μην αναφέρει τ' όνομά Του; Ο Κύριος δεν τον κατηγορήσε ούτε για κλοπή, ούτε για ψεύδη ή για μοιχεία, για έγκλημα ή γι' απιστία στο Θεό, ούτε για τον τρόπο που απόκτησε τα πλούτη του. Για ποιο λόγο λοιπόν τον κατηγορήσε ο Κύριος; Μα η ζωντανή κατηγορία έστεκε μπροστά στην πύλη του αρχοντικού του. Δεν ήταν γραμμένη σε χαρτί με μελάνι, αλλά με πληγές και έλκη στο σώμα του ζωντανού ανθρώπου.

Ο πλούσιος είχε σίγουρα όλα τα πάθη και τις κακίες που αναπόφευκτα κουβαλούν μαζί τους τα πλούτη στον ελαφρόμυαλο άνθρωπο. Αυτός που κάθε μέρα ντύνεται με λαμπρότητα, τρώει και πίνει πλουσιοπάροχα και ξοδεύει τον καιρό του σε ηδονές και απολαύσεις, δεν έχει μέσα του θέση για το φόβο του Θεού. Δεν μπορεί να συγκρατήσει τη γλώσσα του από το κουτσομπολιό, το στομάχι του από την πολυφαγία και την καρδιά του από την υπερηφάνεια και τη ματαιότητα, την καταφρόνηση των άλλων και την απαξίωση των πραγμάτων του Θεού. Όλ' αυτά οδηγούν αναπόφευκτα τον άνθρωπο στη φιληδονία, στην απάτη, στην εκδικητικότητα, στο έγκλημα και στην απόρριψη του Θεού. Καμιά απ' αυτές τις αμαρτίες και τις κακίες όμως δεν ανέφερε ο Κύριος για τον πλούσιο. Από την παραβολή μόνο μια ανομία είναι καθαρή για τον πλούσιο: η υπερβολική περιφρόνησή του για το φτωχό Λάζαρο, για την αρρώστια και τη φτώχεια του.

Αν ο Λάζαρος ήταν υγιής άνθρωπος, ντυμένος στα μεταξωτά και παρουσιαζόταν στην πύλη, οπωσδήποτε θα τον υποδεχόταν ο πλούσιος και θα τον καλούσε στο τραπέζι του. Θα τον υποδεχόταν

και θα τον καλούσε σαν άνθρωπο. Ο πλούσιος όμως δεν έβλεπε και δεν αναγνώριζε κάποιον άνθρωπο στο Λάζαρο, μέσα στη φτώχεια και τις πληγές του. Περιφρονούσε το πλάσμα αυτό του θεού σα να μην υπήρχε καθόλου. Γύριζε αλλού τα μάτια του για να μη τον βλέπει και μολύνει την δράση του. Τα πλούτη του τα λογάριαζε αποκλειστικά δικά του, όχι σαν δανεικά που είχε πάρει από το θεό. Το τάλαντο που του έδωσε ο θεός το έθαψε στη γη του κορμιού του κι έτσι κανένας άλλος δεν ωφελήθηκε απ' αυτό. Η καρδιά του ήταν δοσμένη «εν κραιπάλη και μέθη» (Λουκ. κα' 34). Ο πνευματικός κόσμος κι οι πνευματικές αξίες δεν υπήρχαν γι' αυτόν. Έβλεπε μόνο με τα σωματικά του μάτια, άκουγε μόνο με τα σωματικά του αυτιά και ζούσε αποκλειστικά με αφοσίωση στα σαρκικά πράγματα.

Η ψυχή του πλούσιου ήταν γεμάτη πληγές, όπως ήταν και το σώμα του Λάζαρου. Η ψυχή του ήταν η πραγματική εικόνα του σώματος του Λάζαρου και το σώμα του Λάζαρου η αληθινή εικόνα της ψυχής του. Έτσι ο θεός έβαλε δυο ανθρώπους στη γη για να γίνουν ο ένας καθρέφτης του άλλου. Ο ένας ζούσε στο μέγαρο κι ο άλλος στην πύλη. Η εξωτερική λαμπρότητα του πλούσιου καθρέφτιζε την εσωτερική κατάσταση του Λάζαρου. Η εξωτερική εμφάνιση των πληγών του Λάζαρου καθρέφτιζε την εσωτερική κατάσταση του πλούσιου. Ήταν απαραίτητο ν' απαριθμήσει ο Κύριος όλες τις αμαρτίες του πλούσιου; Μα ήταν ολοφάνερες με την πρώτη ματιά και μάλιστα καθεμιά απ' αυτές. Η έλλειψη συμπάθειας του πλούσιου προς το Λάζαρο τράβηξε την κουρτίνα της ψυχής του και φανερώθηκε αμέσως -στα μάτια, στ' αυτιά, στη μύτη και τη γλώσσα- ο βόρβορος που είχε μέσα του.

Αυτή είναι η εικόνα δυο ανθρώπων που ζούνε στη γη: του ενός το όνομα είναι πασίγνωστο στους ανθρώπους κι αναφέρεται πάντα με συμπάθεια· του άλλου το όνομα δεν το ξέρει κανένας, μα ούτε κι ενδιαφέρεται να το μάθει. Και τώρα θα δούμε την εικόνα των δύο αυτών ανθρώπων στον ουρανό.

«Εγένετο δε αποθανείν τον πτωχόν και απενεχθήναι αυτόν υπό των αγγέλων εις τον κόλπον Αβραάμ· απέθανε δε και ο πλούσιος και ετάφη. και εν τω άδη επάρας τους οφθαλμούς αυτού, υπάρχων εν

βασάνοις, ορά τον Αβραάμ από μακρόθεν και Λάζαρον εν τοις κόλποις αυτού» (Λουκ. ιστ' 22, 23). Οι πλούσιοι πεθαίνουν όπως κι οι φτωχοί. Κανένας δε γεννήθηκε στον κόσμο αυτόν για να ζήσει αιώνια. Ο κόσμος αυτός είναι φθαρτός και περιμένει το τέλος του. Οι πλούσιοι πεθαίνουν αφήνοντας έναν αναστεναγμό γι' αυτόν τον κόσμο. Οι φτωχοί αφήνουν έναν αναστεναγμό για το μέλλοντα κόσμο. Αφήνοντας τον κόσμο αυτόν ο πλούσιος εγκατέλειψε τη λαμπρότητα, την πολυτέλεια και τις ηδονές του. Ο Λάζαρος άφησε τον κόσμο αυτό και μαζί του άφησε την πείνα, τις πληγές και τα σκυλιά.

Ας δούμε τώρα το θερισμό του θεού. Όταν πέθανε ο Λάζαρος, άγγελοι παρέλαβαν την ψυχή του και την οδήγησαν στον παράδεισο. Όταν πέθανε ο πλούσιος, οι άγγελοι έφυγαν με άδεια χέρια από το νεκροκράβατό του. Από μια φανερά σάπια ρίζα, οι άγγελοι βρήκαν και έδρεψαν ένα υπέροχο και ώριμο φρούτο. Από το άλλο δέντρο, που ήταν καταπράσινο και ευσκιόφυλλο, δε βρήκαν κανένα καρπό. «Παν ουν δένδρον μη ποιούν καρπόν καλόν εκκόπτεται και εις πυρ βάλλεται» (Λουκ. θ' 9).

Τα προφητικά αυτά λόγια εκπληρώθηκαν απόλυτα στον άσπλαχνο πλούσιο. Ξεριζώθηκε τόσο σωματικά όσο και ψυχικά. Το σώμα του το έρριξαν στον τάφο, για να λιώσει εκεί. Η ψυχή του πήγε στην κόλαση, για να καίγεται εκεί. Οι άγγελοι δε μαζεύτηκαν γύρω από το νεκρικό του κρεβάτι, αφού ήξεραν πως εκεί δεν περίμεναν τίποτα. Τη θέση των αγγέλων πήραν οι δαίμονες κι οι άνθρωποι, για να τον θάψουν. Οι δαίμονες έθαψαν την ψυχή του στην κόλαση κι οι άνθρωποι το σώμα του στη γη.

Οι άνθρωποι, όπως ήταν φυσικό, αντέδρασαν διαφορετικά στο θάνατο του πλούσιου απ' ό,τι σ' εκείνον του φτωχού Λάζαρου, όπως γινόταν κι όταν ζούσαν. Ο θάνατος του πλούσιου έγινε αμέσως γνωστός παντού κι όλη η πόλη μαζεύτηκε στην κηδεία του. Το παγωμένο σώμα του το ξαναέντυσαν με πορφυρά και πολυτελή λινά ρούχα, το τοποθέτησαν σε φέρετρο φτιαγμένο από σπάνια ξύλα και μέταλλα και το περιέφεραν στην πόλη σε χρυσή άμαξα που έσυραν άλογα με μαύρες σέλες. Κατά κάποιο τρόπο απαιτούσαν έτσι την έκφραση λύπης για κάποιον που, με τη ζωή του,

σκόρπισε τον οίκτο του ουρανού. Πίσω από τη νεκροφόρα ακολουθούσε το πλήθος των φίλων του, των συγγενών και των δούλων του, που όλοι τους ήταν ντυμένοι με πένθιμα μαύρα ρούχα. Ακολουθούσαν ποιόν; Έναν άνθρωπο που δεν έδινε ούτε τα περισσεύματα από το τραπέζι του σ' έναν πεινασμένο ζητιάνο. Η πόλη ολόκληρη βγήκε για την κηδεία του, να εκφράσει το σεβασμό του σ' αυτόν τον έξοχο συμπολίτη και ν' ακούσει τις ομιλίες που εκθείαζαν τις αρετές του κι όλα όσα είχε κάνει για την πόλη, το έθνος και για την ανθρωπότητα γενικότερα. Άκουσαν όλοι λόγια όμορφα σαν τα πορφυρά ρούχα, απαλά σαν το εξαιρετικό λινό που φορούσε το νεκρό σώμα, που τώρα δεν είχε ανάγκη ούτε ένα ψίχουλο από το τραπέζι αυτού του κόσμου. Λόγια που ήταν τόσο ψεύτικα, όσο κι η ζωή του ανθρώπου αυτού. Λόγια τόσο κενά όσο η ψυχή του, που ήταν άμοιρη καλών έργων.

Τελικά έχωσαν στη γη το σώμα που ήταν ντυμένο στα πορφυρά και στα πολυτελή λινά. Κι εκεί δεν το έλειχαν τα σκυλιά, αλλά το καταβρόχθιζαν τα σκουλήκια. Πάνω στον τάφο, στον τάφο εκείνου που είχε χάσει το στεφάνι της αιώνιας δόξας, τοποθετήθηκαν στεφάνια με λουλούδια. Πάνω στον τάφο έβαλαν και μια ακριβή πέτρινη στήλη, όπου ήταν χαραγμένο το όνομα του ανθρώπου που δεν ήταν γραμμένο στο βιβλίο της ζωής. Κανένας από τις χιλιάδες ανθρώπους που έλαβαν μέρος στην τελετή αυτή όμως, δεν ήξερε ότι η ψυχή του ανθρώπου αυτού βρισκόταν ήδη στην κόλαση.

Από την άλλη πλευρά τώρα, τι είδους κηδεία να είχε ο φτωχός Λάζαρος; Θα έμοιαζε μάλλον με τον ενταφιασμό κάποιου σκύλου που βρέθηκε νεκρός στο δρόμο. Θα πρέπει να υπήρχε κάποια κρατική εξουσία για ν' αναλάβει τους νεκρούς ζητιάνους που πέθαιναν στο δρόμο και να τους θάψει. Κι αυτό για διάφορους λόγους, αλλά κυρίως για τους εξής δύο: πρώτα για τον κίνδυνο να ξεσχίσουν τα σκυλιά το σώμα του και να το σκορπίσουν στην αγορά και δεύτερο, από το φόβο μη μυρίσει και μολύνει έτσι την πόλη. Όπως και νά 'χαν τα πράγματα, το σώμα έπρεπε να μεταφερθεί το συντομότερο έξω από την πόλη και να ενταφιαστεί, γιατί το πτώμα αυτό, που ήταν γεμάτο πληγές και ντυμένο με

ράκη, ενοχλούσε την όραση των περαστικών. Το μόνο που φρόντιζαν όλοι, ήταν η καλοπέραση των κατοίκων της πόλης. Η παρουσία του φτωχού ανθρώπου τους ενοχλούσε όλους, τόσο όσο ζούσε όσο κι όταν πέθανε. Οι αρχές δεν έχωναν τη μύτη τους σε τέτοια δυσάρεστα πράγματα, γι' αυτό και δεν προσπαθούσαν να βρουν και να πληρώσουν ανθρώπους για να εκτελέσουν το δυσάρεστο αυτό καθήκον. Αυτό που περνούσε από στόμα σε στόμα, ήταν: Κάποιος ζητιάνος πέθανε· ποιος θα τον θάψει; Ποιος θα πληρώσει γι' αυτό; Ποιος ήταν αυτός; Και μια ανόητη ερώτηση: Ποιος θα ήξερε και θα θυμόταν το όνομα του ζητιάνου;

Πόσο μεγάλη ήταν η διαφορά ανάμεσα στους δυο αυτούς ανθρώπους, από την αξία που είχαν στα μάτια των άλλων; Ο ουρανός όμως δε νοιάζεται πολύ για την κρίση των ανθρώπων. Δε νοιάζεται αν οι άνθρωποι επαινούν ή περιφρονούν, αν ανταμείβουν με μετάλλια ή αν καταδικάζουν. Η εκτίμηση των ανθρώπων φτάνει μόνο ως τον τάφο εκείνων που πέθαναν. Μετά την ψυχή την αναλαμβάνει ο ουρανός και κάνει τη δική του εκτίμηση. Γι' αυτό κι ο πλούσιος άνθρωπος που ντυνόταν με πανάκριβα ρούχα πήγε κατευθείαν στην κόλαση, ενώ ο Λάζαρος με τα έλκη ανέβηκε στον παράδεισο.

«Και εν τω άδη επάρας τους οφθαλμούς αυτού, υπάρχων εν βασάνοις, ορά τον Αβραάμ από μακρόθεν και Λάζαρον εν τοις κόλποις αυτού» (Λουκ. ιστ' 22, 23). Αυτή θα ήταν ίσως η πρώτη φορά από τότε που γεννήθηκε, που ο πλούσιος σήκωσε τα μάτια του προς τον ουρανό. Στη γη κοίταζε μόνο τον εαυτό του και τον κόσμο γύρω του. Δεν είχε φροντίδες κι ανάγκες και γι' αυτό δε σήκωνε ψηλά τα μάτια του. Το ίδιο κάνουμε σήμερα και πολλοί από μας, γι' αυτό έχουμε και την παροιμία που λέει: *«Χωρίς βάσανα, προσευχή δε γίνεται!»* Χίλιες φορές νά 'ναι ευλογημένα τα βάσανα που μας βρίσκουν σ' αυτή τη ζωή και μας αναγκάζουν να σηκώσουμε τα μάτια και την καρδιά μας στον Κύριο. Αν ο πλούσιος δεν είχε εξορκίσει τα βάσανα στη γη και δεν τ' απέφευγε με τα γέλια και τις διασκεδάσεις, ίσως νά 'χε σηκώσει όσο ζούσε τα μάτια του στον ουρανό και νά 'χε γλιτώσει από την κόλαση. Τώρα όμως βρισκόταν στην κόλαση, απ' όπου μάταια σήκωσε τα μάτια του στον ουρανό.

Ο σοφός Σολομών είχε πει: «Αγαθός θυμός υπέρ γέλωτα, ότι εν κακία ανθρώπου αγαθυνθήσεται καρδία» (Εκκλησ. ζ' 3). Ο πλούσιος είχε απολαύσει τη ζωή του, ήταν ευτυχισμένος, γι' αυτό και δεν τον άγγιξε ο φόβος του θεού. Όταν από την κόλαση σήκωσε τα μάτια του, είδε τον Αβραάμ από μακρόθεν και Λάζαρον εν τοις κόλποις αυτού. Η παραβολή λέει πως τον είδε από μακρόθεν, για να δείξει πως η κόλαση βρίσκεται μακριά από τον παράδεισο, όπου είναι η κατοικία των δικαίων. Ο Αβραάμ ήταν ο κατά σάρκα γενάρχης των Ιουδαίων. Με τη δικαιοσύνη του έγινε προπάτορας όλων των δικαίων που με την πίστη, την υπακοή και την ταπείνωσή τους ευαρέστησαν στο θεό κι έκαναν το θέλημά Του. Ο Λάζαρος βρισκόταν στους κόλπους του Αβραάμ. Τι σημαίνει αυτό; Με τους κόλπους του Αβραάμ ο Κύριος υποδηλώνει το ήρεμο καταφύγιο όλων των δικαίων, τους οποίους ανέπαυσε ο θεός μετά τις καταιγίδες της ζωής στη γη.

Όσπου έρθει ο Χριστός στη γη, οι Ιουδαίοι είχαν τον Αβραάμ ως τον καλλίτερο των δικαίων. Κι ο Κύριος την παραβολή αυτή την έλεγε στους Ιουδαίους. Με την έλευση του Χριστού στον κόσμο, ήταν φυσικό να εξελιχτούν πολλοί άνθρωποι πιο δίκαιοι από τον Αβραάμ στη βασιλεία του θεού. Ο Κύριος δεν υποσχέθηκε στον Αβραάμ πως θα τον βάλει σε κάποιο θρόνο για να κρίνει τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ, όπως έκανε στους αποστόλους (βλ. Λουκ. κβ' 30). Σαν απόγονος του Σημ όμως ο Αβραάμ ήταν ο πρώτος που θ' αξιωνόταν να μπει στη βασιλεία του θεού (βλ. Λουκ. ιγ' 28), όπου, μαζί του θα ήταν κι όλοι οι άλλοι δίκαιοι, οι κακοποιημένοι και θανατωμένοι προφήτες, οι αφοσιωμένοι βασιλιάδες κι άλλοι θεάρεστοι άνθρωποι.

Στη χορεία των δικαίων, μαζί με τον Αβραάμ, τον Ισαάκ, τον Ιακώβ, τον Ιωσήφ, τους προφήτες Ηλία και Ελισαίο, το δίκαιο Ιώβ και τον ένδοξο Δαβίδ, προσχώρησε κι ο Λάζαρος, ο φτωχός ζητιάνος που σ' όλη του τη ζωή υπόμεινε καρτερικά την πείνα, τη γυμνότητα, την περιφρόνηση, την αρρώστια και τα έλκη που αιμορραγούσαν. Κανένας απ' αυτούς που ζούσαν σ' αυτή τη φωτεινή χώρα, στον τόπο της ειρήνης και της ανεκλάλητης χαράς, δεν έφτασε εκεί με τα επίγεια πλούτη και τις διασκεδάσεις του,

τα επιτεύγματα και την εξουσία του, το βασιλικό στέμμα και την ευγενική καταγωγή του, αλλά μόνο με τη σταθερή κι ακλόνητη πίστη κι ελπίδα του στο θεό, την υποταγή του στο θεϊκό θέλημα ή με την υπομονή και την έγκαιρη μετάνοια.

Ο θεός δεν αποβλέπει στην κοινωνική θέση του ανθρώπου στον κόσμο. Προσέχει μόνο την καρδιά μας. Στη βασιλεία Του θα μπουν εκείνοι που έχουν βασιλικές ψυχές, όχι βασιλικά στέμματα· αυτοί που είναι πλούσιοι στην αγάπη και την πίστη, όχι σε χρήματα και κτήματα· όσοι κατέχουν τη σοφία θεού κι όχι τη σοφία του κόσμου· αυτοί που έχουν χαρούμενες και ιλαρές καρδιές, όχι οι άλλοι που ο μόνος τρόπος που χαίρεται η καρδιά τους είναι ν' ακούνε μουσική και να χορεύουν, εκείνοι που η καρδιά τους χαίρεται κοντά στο θεό, όπως λέει κι ο Ψαλμωδός: *«Η καρδιά μου και η σαρξ μου ηγαλλιάσαντο επί θεόν ζώντα»* (Ψαλμ. πγ' 3).

Τι έκανε ο αμαρτωλός άνθρωπος όταν είδε από μακριά το Λάζαρο κοντά στον Αβραάμ, τον ίδιο Λάζαρο που με το όνομά του δεν ήθελε να μολύνει τα χείλη του στη γη; *«και αυτός φωνή σας είπε· πάτερ Αβραάμ, ελέησόν με και πέμψον Λάζαρον ίνα βάψη το άκρον του δακτύλου αυτού ύδατος και καταψύξη την γλώσσαν μου, ότι οδυνώμαι εν τη φλογί ταύτη»* (Λουκ. ιστ' 24). Δε θά 'βρισκε λόγια κανείς για να περιγράψει καλύτερα τον τρόμο και τα βάσανα του αμαρτωλού στην κόλαση. Όταν ο άνθρωπος πεινάει λίγο, αναζητά κρέας ή ψάρι για να κορέσει την πείνα του. Όταν πεθαίνει της πείνας, είναι ευχαριστημένος αν βρει μια χούφτα βελανίδια, για να συγκρατήσει την ψυχή μέσα στο σώμα του. Πόσο πιο φοβερή πρέπει να ήταν η φωτιά της κόλασης όπου καιγόταν ο πλούσιος! Κι αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι δε ζήτησε πάγο, έναν κουβά ή έστω ένα ποτήρι νερό, αλλά μόνο ένα βρεγμένο δάχτυλο. Μόνο μια σταγόνα νερό στο ακροδάχτυλο, για να δροσίσει τη γλώσσα του που καιγόταν. Αχ, αδελφοί μου! Αν οι άνθρωποι πίστευαν τουλάχιστο πως ο Χριστός δεν ήρθε στη γη για να επεκτείνει το βασίλειο του ψεύδους ή για να κάνει ένα πράγμα να φαίνεται μεγαλύτερο απ' ό,τι πραγματικά είναι, τότε η μοναδική αυτή ευαγγελική παραβολή Του θα ήταν αρκετή για να

σωθούν όλοι οι άνθρωποι που ζουν στη γη. Προσέξτε πως ο άνθρωπος αυτός, που στη ζωή του δεν ήξερε τι σημαίνει έλεος κι ευσπλαχνία, ζητούσε τώρα το έλεος από τα βάθη της κόλασης. Κοιτάξτε έπειτα τον εαυτό σας, βαθμολογήστε τον όλοι εσείς που όχι μόνο δεν έχετε έλεος, αλλά καλλιεργείτε μέσα σας ασπλαχνία προς τους φτωχούς και τους απόρους. Ίσως πολύ σύντομα κραυγάσετε κι εσείς για έλεος όπως ο πλούσιος, από εκεί που δεν μπορεί να εισχωρήσει ούτε μια ακτίνα ελέους, στον αιώνα τον άπαντα.

«Είπε δε Αβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ότι απέλαβες συ τα αγαθά σου εν τη ζωή σου, και Λάζαρος ομοίως τα κακά· νυν δε ώδε παρακαλείται, συ δε οδυνάσαι· και επί πάσι τούτοις μεταξύ ημών και υμών χάσμα μέγα εστήρικται, όπως οι θέλοντες διαβήναι ένθεν προς υμάς μη δύνωνται, μηδέ οι εκείθεν προς ημάς διαπερώσιν» (Λουκ. ιστ' 25, 26). Ο Αβραάμ απευθύνθηκε στον αμαρτωλό με μια ευγενική λέξη. Τον ονόμασε τέκνον. Αυτό δείχνει πως στην ουράνια βασιλεία υπάρχει απόλυτη απουσία του κακού. Με το λόγο αυτό ο Αβραάμ ήθελε επίσης να θυμίσει στον απόγονό του πως ανήκαν στην ίδια φυλή, πως ο πλούσιος είχε μπροστά του παραδείγματα δίκαιων κι ενάρετων ανθρώπων από τον ίδιο τον Αβραάμ, αλλά κι από άλλους δίκαιους. Επομένως θα μπορούσε να είχε σωθεί κι αυτός από τα βάσανα της κόλασης όταν είχε την ευκαιρία στη γη. Δεν μπορούσε όμως ν' ανταποκριθεί στο αίτημα του αμαρτωλού για δυο λόγους: πρώτο, επειδή την κατάσταση των πραγμάτων είχε κρίνει η θεία δικαιοσύνη και δεύτερο, επειδή σ' εκείνον τον κόσμο δεν υπάρχει δρόμος ή γέφυρα για να περάσουν οι άνθρωποι από τα ενδαιτιήματα των δικαίων στον τόπο κόλασης των αμαρτωλών. Αν κάποιον αμαρτωλό, με τις προσευχές της Εκκλησίας στη γη, τον μεταφέρει ο θεός από την κόλαση στον παράδεισο πριν από την Τελική Κρίση, αυτό είναι μυστικό του θεού, όπου δεν μπορεί να παρέμβει ο Αβραάμ. Υπενθύμισε μόνο στον πρώην πλούσιο, που τώρα ήταν πιο φτωχός από τον φτωχότερο ζητιάνο στον κόσμο, πως στην επίγεια ζωή του είχε όλα όσα ήθελε. Έτσι, αφού ενόσω ζούσε δεν αποζητούσε κανένα από τ' αγαθά του ουρανού και δεν είχε δώσει ούτε ένα μικρό ψίχουλο για να τα κερδίσει, αλλ' ούτε κι έχυσε ένα δάκρυ

γι' αυτά, σημαίνει πως όλη την ανταμοιβή του την εισέπραξε στη ζωή αυτή. Ο Λάζαρος, αντίθετα, στην παροδική αυτή ζωή του έλαβε μόνο βάσανα, πόνους και περιφρόνηση, επιζητούσε με δάκρυα μόνο τα ουράνια αγαθά και τώρα τ' απολαμβάνει. Όπως είπε ο Κύριος, «μακάριοι οι πενθούντες, ότι αυτοί παρακληθήσονται» (Ματθ. ζ' 4). Κι αλλού πάλι είπε ο ίδιος: «υμείς... λυπηθήσεσθε, αλλ' η λύπη υμών εις χαράν γενήσεται» (Ιωάν. ιστ' 20) και «ουαί υμίν οι γελώντες νυν, ότι πενθήσετε και κλαύσετε» (Λουκ. στ' 25).

Όταν ο αμαρτωλός συνειδητοποίησε πως ο Αβραάμ απάντησε δίκαια στην πρώτη του ερώτηση, επανήλθε με μια άλλη: «Είπε δε· ερωτώ ουν σε, πάτερ, ίνα πέμψης αυτόν εις τον οίκον του πατρός μου· έχω γαρ πέντε αδελφούς· όπως διαμαρτύρεται αυτοίς, ίνα μη και αυτοί έλθωσιν εις τον τόπον τούτον της βασάνου» (Λουκ. ιστ' 27, 28). Πώς προκλήθηκε αυτή η ξαφνική συμπάθεια για τους άλλους και το ενδιαφέρον του για τη σωτηρία τους; Δεν ήταν συμπάθεια και έλεος αυτό που ένιωσε, αλλά μάλλον μια προσπάθεια για ένα νοτισμένο ακροδάχτυλο, ώστε να ελαφρώσει τα βάσανά του. Αποκάλυψε έτσι μια άλλη αμαρτία του: τον σκανδαλισμό των άλλων. Βρισκόταν στην κόλαση όχι μόνο επειδή φέρθηκε άσπλαχνα στο Λάζαρο, αλλ' επειδή με τον ελαφρόμυαλο βίο του είχε δώσει κακό παράδειγμα στ' αδέρφια του, οδηγώντας τα έτσι στην καταστροφή και τον όλεθρο κι ανοίγοντας και γι' αυτά το δρόμο προς την κόλαση. Ο σκανδαλισμός των άλλων είναι μεγάλη αμαρτία. Το να γλιστράει κάποιος και να τραβά ταυτόχρονα κι άλλους μαζί του αξίζει μεγαλύτερη τιμωρία, απ' ότι όταν γλιστράει κανείς και πέφτει μόνος του. Ακούστε τα φοβερά λόγια που χρησιμοποίησε ο Κύριος για εκείνους που γίνονται αιτία σκανδαλισμού: «Λυσιτελεί αυτώ ει λίθος μυλικός περίκειται περί τον τράχηλον αυτού και έρριπται εις την θάλασσαν, ή ίνα σκανδαλίση ένα των μικρών τούτων» (Λουκ. ιζ' 2). Φαίνεται πως τ' αδέρφια του πλούσιου μάλλον ήταν μικρότερα από τον ίδιο, γι' αυτό κι ήθελε να πάει ο Λάζαρος κοντά του και να συγχωρήσει εκείνον πρώτα και μετά να εκθέσει την αμαρτία του στ' αδέρφια του. Τότε οι φλόγες θα ήταν ηπιότερες και τα κολαστήρια ελαφρύτερα. Η έκκληση αυτή που έκανε στον

Αβραάμ δεν αφορούσε τόσο τ' αδέρφια του, όσο τον ίδιο τον εαυτό του.

«Λέγει αυτώ Αβραάμ· έχουσι Μωυσέα και τους προφήτας· ακουσάτωσαν αυτών ο δε είπεν ουχί, πάτερ Αβραάμ, αλλ' εάν τις εκ νεκρών πορευθή προς αυτούς, μετανοήσουσιν· είπε δε αυτώ· ει Μωυσέως και των προφητών ουκ ακούουσιν, ουδέ εάν τις εκ νεκρών αναστή πεισθήσονται» (Λουκ. ιστ' 29-31). Ο Αβραάμ δεν μπορούσε ούτε και στη δεύτερη παράκληση του πλούσιου ν' ανταποκριθεί. Κι έδωσε καθαρές και πειστικές δικαιολογίες γι' αυτό. Τι νόημα θα είχε να ξαναγυρίσει ο Λάζαρος στον κόσμο και να προειδοποιήσει τους ανθρώπους τι τους περιμένει μετά το θάνατό τους, αφού ο Μωυσής κι οι προφήτες είχαν πει όλα όσα έπρεπε να κάνουν για να σωθούν; Χιλιάδες χιλιάδων άνθρωποι σώθηκαν όχι από μαρτυρίες νεκρών, αλλά ζωντανών. Όταν λοιπόν τόσες χιλιάδες άνθρωποι σώθηκαν ακούγοντας το Μωυσή και τους προφήτες, έτσι μπορούν να σωθούν και τ' αδέρφια σου.

Μάταια προσπάθησε πάλι ο πλούσιος να επαναλάβει την έκκλησή του, ενισχύοντάς την με τα λόγια: εάν τις εκ νεκρών πορευθή προς αυτούς, μετανοήσουσιν. Ο Αβραάμ απέρριψε πάλι το αίτημά του με καθαρά επιχειρήματα. Τι θα τους ωφελούσε η παρουσία κι η μαρτυρία του Λάζαρου, αν δεν άκουγαν το Μωυσή και τους προφήτες; Ο Μωυσής, ο Ησαΐας κι ο Ηλίας δεν είδαν το θεό και μίλησαν στους ανθρώπους στο όνομά Του; Αν λοιπόν τ' αδέρφια του δεν άκουσαν και δεν πίστεψαν αυτούς, πως θα πίστευαν στο Λάζαρο αν εμφανιζόταν μπροστά τους; Πρώτ' απ' όλα ποιος ήταν ο Λάζαρος; Ένας άνθρωπος που δεν τους ενδιέφερε καθόλου όσο ζούσε, όπως δεν ενδιέφερε και τον αδερφό τους. Έπειτα, μάλλον δε θα είχαν ακούσει καθόλου για το θάνατο του Λάζαρου. Όταν είχαν δει το πρόσωπό του καλυμμένο από έλκη, θα τον αναγνώριζαν τώρα που θα τους παρουσιαζόταν με δόξα, να αστράφτει σαν άγγελος; Πότε είχαν ακούσει τη φωνή του, για να την αναγνωρίσουν τώρα; Πότε είχαν ακούσει την ιστορία της ταλαίπωρης ζωής του, για να την ξέρουν τώρα; Δε θά 'λεγαν ότι «αυτό είναι οπτασία» ή «φάντασμα» ή «οφθαλμαπάτη»; Τι ωφέλησε τον Σαούλ η εμφάνιση του Σαμουήλ «εκ νεκρών» (Α' Βασ. κη'

11-14);

***

Η απάντηση του Αβραάμ δεν βοήθησε καθόλου τον αμαρτωλό στην κόλαση. Θα μπορούσε σήμερα βέβαια να βοηθήσει εκείνους που επικαλούνται τα πνεύματα των νεκρών για ν' ανακαλύψουν τα μυστήρια του ουρανού, με το πρόσχημα πως αυτό ενδεχομένως θα ενίσχυε την πίστη τους. Δεν υπάρχει πραγματικά καλλίτερος τρόπος να κάνεις έναν άνθρωπο παρανοϊκό και να τον στείλεις στην κόλαση. Ο πνευματισμός είναι πτήση από το φως στο σκοτάδι, η αναζήτηση του φωτός μέσα στο βαθύ σκότος. Εκείνοι που επικαλούνται τα πνεύματα για να βρουν την αλήθεια, φανερώνουν καθαρά πως δεν πιστεύουν στον Κύριο Ιησού. Πώς λογικοί άνθρωποι μπορούν να πιστεύουν στα πνεύματα των θείων και των γειτόνων τους, όταν κανένας δεν ξέρει αν τα πνεύματα είναι πραγματικά των ανθρώπων που επικαλούνται; Κι οι άνθρωποι αυτοί δεν πιστεύουν στην αλήθεια του παντοδύναμου θεού. Πώς μπορούν οι θείες κι οι γείτονες, τα μέντιουμ κι οι μάγοι, να βεβαιώσουν τα λόγια τους; Ο Χριστός βεβαίωσε τα λόγια Του με το Αίμα Του, καθώς και με το αίμα αμέτρητων χιλιάδων πιστών αντρών και γυναικών, που το έδωσαν για το λόγο Του. Οι Ιουδαίοι όχι μόνο είδαν την ψυχή του αναστημένου Λάζαρου, του αδερφού της Μάρθας και της Μαρίας, μα είδαν και το σώμα του. Και όμως όχι μόνο δεν πίστεψαν, αλλά γύρευαν να θανατώσουν το Λάζαρο, για να μην μαρτυρήσει την αλήθεια (βλ. Ιωάν. ι' 11). Οι Ιουδαίοι είχαν δει και την κόρη του Ιαείρου ν' ανασταίνεται, όπως και το γιο της χήρας της Ναΐν. Γιατί λοιπόν δεν πίστεψαν;

Οι Ιουδαίοι είδαν πολλούς από τους νεκρούς τους να βγαίνουν από τους τάφους τους στην Ανάσταση του Χριστού. Γιατί λοιπόν δεν πίστεψαν; Τελικά αναγνώρισαν το ακαταμάχητο και αδιάσειστο γεγονός της ανάστασης του Χριστού, αντί όμως να πιστέψουν, εκείνοι δωροδόκησαν τους φύλακες για να κρύψουν την αλήθεια και ν' αναφέρουν ψέματα. Δεν είναι αρκετά αυτά για να μας κάνουν να πιστέψουμε; Αν θέλουμε περισσότερες μαρτυρίες από τους νεκρούς, έχουμε τον Αβραάμ, το Λάζαρο και τον αμαρτωλό

πλούσιο. Έχουμε εδώ μαρτυρίες από τον παράδεισο κι από την κόλαση, μαρτυρίες που επιβεβαιώνει όχι κάποιο πρόσωπο, αλλά ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς. Όποιος από μας κι αν έβλεπε με τα ίδια του τα μάτια τον παράδεισο και την κόλαση κι άκουγε τη συνομιλία του Αβραάμ με τον άσπλαχνο πλούσιο, δύσκολα θα μπορούσε να πιστέψει τα μάτια και τ' αυτιά του, όσο με το γεγονός ότι αυτά τα πιστοποιεί ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς Χριστός, που γνωρίζει όλα τα μυστήρια. Είχε δει κι είχε ακούσει όλα όσα διηγήθηκε σ' εμάς με την παραβολή Του. Και τώρα γνωρίζουμε την αλήθεια. Αν την είχαμε δει μόνοι μας, ίσως και ν' αμφιβάλαμε, να νομίζαμε πως πρόκειται για κάποια οπτασία, παραίσθηση. Εκείνος όμως είδε και άκουσε. Δεν μπορούσε ούτε ν' απατήσει ούτε ν' απατηθεί.

Αδελφοί μου! Δεν μπορούμε παρά να πιστεύουμε περισσότερο Εκείνον, παρά τον ίδιο μας τον εαυτό. Το ζητάει αυτό από μας. Είναι η πρώτη απαίτησή Του στο ευαγγέλιο, το να πιστέψουμε δηλαδή περισσότερο Εκείνον παρά τον εαυτό μας. Να τον πιστέψουμε περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον, είτε ζωντανός είναι αυτός είτε νεκρός. Το ίδιο δε γίνεται με τον οδηγό σ' ένα ταξίδι και στους ταξιδιώτες που τον ακολουθούν; Δεν απαιτεί κι αυτός να τον ακολουθούν οι ταξιδιώτες και να μην αναζητούν με το άπειρο μάτι τους να βρουν δικό τους δρόμο; Διαφορετικά εκείνοι θ' ακολουθήσουν λάθος οδηγό που, για δικούς του λόγους, θα ισχυριστεί πως ξέρει κάποιο συντομότερο κι ευκολότερο δρόμο. Ο Χριστός είναι ο Οδηγός στο δρόμο προς τη Βασιλεία Του, στο δρόμο που κανένας άλλος δεν ξέρει τόσο καλά όσο Εκείνος. Πρέπει να πιστεύουμε στο Χριστό περισσότερο απ' ό,τι στα δικά μας πλανεμένα μάτια κι αυτιά και στη δική μας ολέθρια αντίληψη. Εκείνος, για να μην πλανηθούμε από διάφορα ύποπτα πνεύματα και οπτασίες, άνοιξε για χάρη μας τον παράδεισο και την κόλαση. Έδωσε την άδεια στους νεκρούς να μας πληροφορήσουν τι είναι απαραίτητο για τη σωτηρία μας. Κι αυτό έγινε μπροστά Του, ώστε να βεβαιωθούμε για την αλήθεια σε ό,τι αφορά στον άλλο κόσμο. Άφησε τους νεκρούς να μας φανερώσουν μόνο την αλήθεια που μας είναι απαραίτητο να μάθουμε, ώστε να μη μιμηθούμε την ασπλαχνία του πλούσιου, αλλά την υπομονή του

Λάζαρου, την πίστη και την ελπίδα του. Να μη λογαριάζουμε τίποτα δικό μας σ' αυτόν τον κόσμο, αλλά να βλέπουμε όλα όσα έχουμε σαν δάνειο από το Θεό για τη σωτηρία τη δική μας και των δικών μας ανθρώπων.

Δόξα και αίνος στον Κύριο Ιησού, μαζί με τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα, την ομοούσια και αδιαίρετη Τριάδα, τώρα και πάντα και στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

(Απόσπασμα από το βιβλίο «ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ Β' – ΟΜΙΛΙΕΣ Ε' Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς», Επιμέλεια – Μετάφραση: Πέτρος Μπότσης, Αθήνα 2013)

Πηγή κειμένου : alopsis.gr